

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. sz. Eüdszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113 (7 mellék-állomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. n. 3-7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) főtelep. Tel.: 113 (7 mellék-állomással). Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

Köszöntünk Negyvennyolc

Iria: Dobi István, a Független Kisgazda Párt elnöke.

Az újevi harangok fényes szava ünnepi esztendő beköszöntését jelzi. 1848 nagy évének századik fordulóját üljük és a történelemhez méltó ünneplésre készül most az egész ország. Nagy dolgokra emlékszünk, dicső hősök emlékeinek áldozunk.

Helye van-e most az ünneplésnek? Nem lesz-e sok egy egész esztendő az ünneplésre? — kérdezhetné valaki a magyarok közül, akik szeretnek mindent megmondolni és akik munkás hétköznapjaink sok fáradságos gondját forgatják eszükben. Az ilyen kételkedőknek bátran felelhetem: Nem! Egy esztendő sem lesz sok az ünneplésre. 1848 olyan sokat jelent minden magyarnak, hogy nem lehet eléggé ünnepelni, visszaidézni, szemünk elé állítani.

Mert 1848 több volt, mint a porradalom éve; több volt, mint dicső csaták kora, több volt, mint mindennapos magyar hősiesség bizonyossága. 1848 a magyar szabadság beteljesedése volt, amikor a paraszt emberi szabadságot és minden magyar teljes jogot kapott. Nemzedékek hű vagyát valósította meg és amiért emberöltők hiába esengtek, most egy csapással a nemzet közkecsévé vált.

Ezt a szabadságot akarjuk ünnepelni, hogy példájának felidézésétől megerősödjünk. Mert az új demokratikus Magyarország most kivívott szabadsága még friss és gyenge hajtás. Szüksége van Kossuth, Petőfi, Tancsics nagy példaképeinek felidezésére, hogy tanuljon tőlük, bátorságot merítsen belőlük és rajtuk buzduljon további tettekre.

Mert tettekről van szó most is: tettekkel akarunk ünnepelni! A mi nagy centenárius évünk abban különbözik az elmúlt idők szokványos ünnepeitől, hogy nem üres szavakkal, hanem maradandó tettekkel akarunk ünnepeget ülni. A hatalmas cél itt áll előttünk: a háborúban elpusztult rósszemlékú korszakoktól szegényebbé tett országnak kell újjáépíteni. Ugy akarunk ünnepelni, hogy mindennapos munkánkkal, minden tettünkkel az új demokratikus Magyarországot építsük fel.

Es ebből a munkából nagy rész vár reánk, a Független Kisgazda Párt. Mert hiszen mi vagyunk utódai azoknak az egykori jobboldaloknak, akiket évszázadok szolgásga után 1848 ajándékozott meg emberi szabadsággal. A szabadság munkára kötelez és mi jól átgondolt, az egész parasztság, az egész magyarság érdeket szolgáló munkával áldozunk 48 emlékének.

Amikor most a mindnyájunktól régóta dhajtott békekorszakot 48 ünneplésével kezdjük, nemcsak a hősök emlékének akarunk áldozni. A tettek szellemében többet akarunk, azt, hogy a mi országunk egyenes folytatása legyen az évekének. Politikánkat bele akarjuk fűzni az évekébe, hogy az vigye és vezesse tovább a boldog új magyar esztendő felé.

Megjelent a közalkalmazottak státuszrendezéséről szóló rendelet

A közszolgálati alkalmazottak új illetményei

A hivatalos lap december 31-4 száma több nagyfentességű rendeletet közöl a közszolgálati alkalmazottak új járandósága ügyében. Így az egyik rendelet megállapítja, hogy a közszolgálati alkalmazottak járandósága az illetménytöbblettel levonása után nem haladhatja meg a havi 3000 forintot. Ha több a járandóság, úgy a 3000 forintot meghaladó részt az illetékes tárca bevételi számjára kell befizetni.

Egy másik kormányrendelet megállapítja a közszolgálati alkalmazottak 1948 január 1-től esedékes új illetményeit.

Az új státuszrendezés szerint az I. fizetési osztály két fokozatában 1629—1449 forint, II. o. 1377, III. 1161, a IV. lakáspénz osztály szerint 1017—783, V. 729—567, VI. 615—466, VII. 501—376, VIII. 421—316, IX. 357—271, X. 321—249, XI. 285—231, XII. 261—213, XIII. 243—199, XIV. osztályban

225—187, XV. 201—172 forint között változik a közszolgálati alkalmazottak új havi illetménye.

A rendelet szabályozza a közszolgálati alkalmazottak várakozási idejét, amely fizetési osztályonként és fokozatonként 1—3 év között változik. Szociális szempontból az alsóbb fizetési osztályokban a várakozási idő csupán egy két év.

A román nemzetgyűlés egyhangulag elfogadta a népi köztársaságról szóló javaslatot

A román hadsereg esküt tett a köztársaságra - A volt király egyszerű állampolgár lesz Mihail Hohenzollern néven

Bukarest: A román nemzetgyűlés kedden délutáni rendkívüli ülésén soha nem látott lelkesedéssel fogadta Groza miniszterelnök bejelentését, Mihály király lemondásáról, valamint a román népi köztársaság megalakulásáról szóló kiáltványt. A nemzetgyűlés egyhangulag elfogadta a népi köztársaság kiáltásáról beterjesztett törvényjavaslatot. Ezután az államtanács tagjai fogadalmat tettek, hogy megvédik a román népi köztársaság függetlenségét és szuverenitását. Ezt követően Groza miniszterelnök benyújtotta kormánya lemondását, az államtanácsnak, amely megbízta Grozát az új kormány megalakításával. Groza haladéktalanul megalakította az új kormányt, amelynek összetétele azonos a legutóbbi kormányéval.

A HADSEREG ESKÜTÉTELE

A román hadügyminiszter kedden este felhívást tett közzé, amelynek értelmében a román hadsereg tagjainak haladéktalanul le kell tenniük az esküt a román népi köztársaságra.

EGYSZERŰ ÁLLAMPOLGÁR
Londonban tudni vélik, hogy Mihály volt román királyt, aki ezután egyszerű állampolgár lesz, a jövőben Mihail Hohenzollern Sigmaringennek fogják hívni.

A román rádió jelentése szerint meg nem erősített híresztelések azt mondják, hogy Mihály volt román király lemondása után Ankarába utazott. Hír szerint innen Svájcba, majd Angliába utazik.

Bukarest: A román képviselőház szardán dőlben újabb ülést tartott. Bukarestben az élet a megszokott mederben folyik tovább. Csúpan a királyi palotánál tapasztalható a mélyreható belpolitikai változás külső látható jele. A díszruhás testőrököt visszavonták és szardán a királyi palotánál csak egyetlen fegyveres katonát áll őrséget. A parlament ülését január 20-ra na-

polták el. A népi köztársaság kiáltása alkalmából országsszerű nagy ünnepeket rendeznek. A román hadsereg tagjai szardán teszik le az esküt a köztársaságra.

KÖZBÉB VÁRJAK A VOLT KIRÁLYT

Róma: Római román körökben nem tartják a hírrel, hogy Mihály volt román király O országba utazik ha elhagyja Bukarestet. Utalnak ezzel kapcsolatban arra, hogy román anyakirálynő jelenleg Firenzében tartózkodik és Anna Bourbon-Pármái hercegnő most szintén Olaszországban van. Lehetséges, mondják, hogy a volt uralkodó rövid ideig Olaszországban marad, mielőtt döntene végleges letelepedési helyéről. (MTI)

Bukarest. Mihály román király, aki kedden délután mondot le trónjáról, hivatalos jelentés szerint kedden este még mindig a bukaresti királyi palotában tartózkodott.

SAJÁT MAGANAK ÉS 60 KISÉRŐJÉNEK KÉRT ÜTLEVELET A VOLT KIRÁLY

Bukaresti jelentés szerint szardán reggel Mihály, a lemondott román király még nem hagyta el Romániát, hanem a szina ai kastélyban tartózkodik. A román király saját személyén kívül 60 kísérő számára kért utlevelet. Az útlevél Svájcba szólna. Amennyiben az időjárási viszonyok megengedik, akkor Mihály exkirály ma repülőgépen hagyja el Romániát, ha az időjárás kedvezőtlen, akkor vonaton és Budapest—Bécsen keresztül utazik kiseretével együtt Svájcba.

GROZA NYILATKOZATA

Bukarest. Groza miniszterelnök szardán délelőtti nyilatkozatot tett az újságírók számára. Kijelentette: Minden tisztán bonyolalmak és zavarok nélkül fejlődik, nem úgy, ahogyan talán ellenségeink kívánták volna. A lemondás a dolgok új állapotához képest nem volt meglepészerű esemény, sem túl korán, sem túl későn nem történt.

Ilyen gondolattal köszöntöm a centenáriumi ünnepszándót és kívánom, hogy az ünnepi évben a magyar felvegye és lobogtassa azt a zászlót amit a reakció

49-ben kicsavart Kossuth kezéből. Kossuth zászlójával és az ő nevével kívánok boldog, békeszép ünnepszándót minden magyarnak!

Huszonöt éves a DEBRECZEN

1948-ban huszonötödik évolyamába jut a „Debreczen” — Keletmagyarországi Napló. Ez a huszonöt év történelmi idöket foglal magában. Ezekben a történelmi idökben a „Debreczen” hűségesen szolgált a magyar népet és a demokráciát. Elő számában, amely 1924 március 15-én jelent meg, nyíltan és őszintén vallotta célkitűzését. Az első szám beköszöntőjéből idézzük ezt a mondatot:

„A befelé élő, nem kiabáló, de annál tisztább hazafiságot, a polgárgyök tiszteletét és érvényesítését, a nemes értelemben vett demokráciát vezérszínre gunknak valljuk...”

Nagy szó volt ez a hitvallás és célkitűzés abban az időben, amikor az ellenforradalom bódulatában élt az ország és veszélyes volt a demokrácia szót még csak ki is ejteni.

A „Debreczen” huszonöt éve át hűségesen kitartott kitűzött elvei mellett, bár rengeteg akadály, nehézség toronyosult eléje. Különösen nehéz, sőt életveszélyes volt a helyzet a harmincas évek második felében, majd a bekövetkezett világháborúban, amikor az egyre jobban nyilvánvalóbbá váló erőszak akadályozta a szabad véleménynyilvánítást, cenzura és terror tett lakart a szabad sajtó számára. Volt idő, amikor csak a sorok között, vagy csak jelképesen lehetett érzékeltetni az olvasóval a lap különvéleményét a tobzódó reakciós és fasiszta hatalommal szemben. A „Debreczen” azonban minden alkalmat és tólot megragadott arra, hogy a szabadság eszméket és a demokratikus elveket hasábjaira vesse. Példa erre, hogy az antidemokratikus áramlat és a fasiszta háború véres hónapjai idején Kossuth életrajzot merlünk közölni, a magyar szabadsághőket idéztük nap mint nap, mert ha a napi eseményekbe kapcsolódva nem lehetett, de a miit fontos példát idézve igazságtűnk ápolni a magyar szabadság és függetlenség eszméit.

Nem az öndicséret nozza torunkra ezeket az emléket. Cenzurával, hatalmi szóval kellett dacolnunk és saját népet kockáztatnunk. A sok száz tők erőszakolt és az akkori sajtóirányítás által parancsolt cizsek kényszerű közlése mellett minden kis lehetőséget felhasználnunk a szabadság eszméinek elteremtására. De voltak eszmények, melyeket sem parancsok, sem fenyegetésekkel nem lehetett ránk kényszeríteni. Ilyen volt a német megszállás idején a fasiszta propagandának egyik szennyirata, Sztálin generálisizmusról és a szövetségesek más vezéreitől, melyeket még betiltatásunk árán sem közzölünk le. Így következett be 1944 tavaszán a lap betiltása. Több mint félévi kényszerű hatgatás után, a demokratikus alakulás első hónapjaiban újra megjelenhattünk és azóta válto-

Vasúti arcképek Igazolvány-képek HORVÁTH, Szmocffy utca 1/A

ORSZ. SZÉCHÉNYI-KÖNYVTÁR Hírnyak—folyóiratok 1948. 7. 14.

...szabadság, függetlenség és demokrácia nagy ügyét. Negyed-záradatos forduló első napján hálátelt szívvel gondolkunk hűséges olvasóbarunkra,

Molotov nyilatkozata a londoni értekezletről

A moszkvai rádió jelentése szerint Molotov szovjet külügyminiszter részletesen nyilatkozott a londoni értekezlet jelentőségéről. Kijelentette, hogy a másik három nagyhatalom Németország tekintetében más politikát követ, olyan politikát, amely ellenkezik a demokrácia elveivel és a népek biztonságával. Ha valóban meg akarjuk teremteni a szilárd európai békét, hozzá kell kezdenünk a német békeszerződés megalkotásához. Ez volt Londonban a szovjet küldöttség álláspontja — hangzolta Molotov.

A másik három nagyhatalom más szempontok irányították, így az Egyesült Államok már az év elején felvetette az ideiglenes német státusum kérdését. A szovjet küldöttség elutasította az ideiglenes státusumot, mert csak akadályozná a szilárd európai béke megteremtését. Az Egyesült Államok részéről erős ellenállás mutatkozik a német béke gyors rendezésével szemben. Anglia és Franciaország szintén ezen az úton halad. A nyugati küldöttek azon ígéretet tették, hogy a német kérdést kevésbé fontos kérdések után sorolják. Molotov a továbbiakban hang-

...mert (szajdunképpen) tétek moritetták az anyagi és erkölcsi erőt, mely bennünket huszondi é az átmenetért. Köszönjük a támogatást azzal az ígérettel, hogy ez a jövőben sem lesznek mellátlanok.

25.000 holdat öntött el a Tisza

Mint már jelentettük: A hirtelen bekövetkezett olvadás következtében a Tisza Békény közűségi határában átszakította mintegy 250 méter hosszban a gátat. A víz Uszka Tiszabécs, Miletta és Magasliget felé hűzódott le és a közösek kiürítést a hatóságok elrendelték. Takács Ferenc államtitkár, árvédelmi kormánybiztos, megjelent a helyszínen a mentési munkálatok

Debrecen vidám Szilveszter-éjszakán búcsúzott az ó-évtől

Békeidőkre emlékeztető gondolatlan, vidám Szilveszter-éjszakája volt Debrecennek. A város lakossága a vidámság jegyében vett búcsút az ó-évtől. Nem voltak nagy dártdők ebben az esztendőben, ami azt mutatja, hogy a Tisza-sádon megéri az idők szavát. A Kisgazda Párt valamennyi helyiségében este 8 órakor vette kezdetét a vidám Szilveszter. A tanácsalagból számosan jöttek be, de itt voltak a városi párttagok is vendégeikkel és meleg baráti hangulatban szórakoztak. Éjjelkor Pálffy István, a Független Ifjúság tagja szavalt a megrázó erővel a Szózatot. Öry István országgyűlési képviselő, pártelnök emelkedett ezután szólásra és magasszárnyalású beszédében jelölte meg az új esztendő feladatait a vonta le az elmúlt év tanulságait, megkapó szavakkal kívánva boldog új esztendőt a párt minden tagjának. Ezután dr. Pálffy József vidám cseregése köszöntötte az új esztendőt. A mozgósításhoz szűfolt házak mellett vettették jobbnál jobb darabjait. A Vigaszházban 400 értékes nyaronytárgy soroznak ki a nézők között Molnár Gábor szellemes konferenccsal közölte. A hagyományos malacsorsolás sem a Vigaszházban, sem más szórakozóhelyeken nem maradt el a boldog nyertesek örömmel vitték haza a sívalakodó jószágot. A Csokonai Színházban a szilveszteri műsorban fellépett a színtársulatnak újszólóván minden tagja. Az előadás fénypontja volt Bakosi János, az országos nevelésügyi és Nagy Erzsébet, a tornaból sikerrel szereplő színművésznő, akik a legújabb Rákosi-szerepeket adták elő. Nagy Erzsébet énekesnő maga a szerző kísérte és a közönség tapsára több számot meg kellett ismételniük. A Bika nagyteremben vidám tarika szilveszteri műsor pergett le Turcsy Gitta, Máthé Éva, Kertész Sándor és Kornos Ferenc, Csárdás Józsa színpadon, a DVSC centerhaljának közreműködésével, nagy sikere volt a Tempico gitáregyüttesnek. Dr. Pálffy József konferált. A műsor után hajnalig tánc volt. Nagy sikerrel folyt le a MÁV.

Wallace Európa-tervet tett közzé

Newyork. Wallace hét pontból álló tervet tett közzé Európa újjáépítésére. A terv szerint minden fizetőképes nemzetnek hozzá kell járulnia a terv végrehajtásához. Az adminisztrációt az Egyesült Nemzetek intézik. A terv öt évre szól és annak keretében felállítanak az Egyesült Nemzetek újjáépítési alapját. Az alapból először azok a nemzetek kapnának támogatást, amelyek legelőbb szorviednek a tasigata támadástól,

tekintet nélkül politikai nézeteikre. A kölcsönkölcs és tutasásokhoz semmiféle politikai, vagy gazdasági feltétel nem szabad fűzni, és a kölcsönöket csak békés célra nyújtanak.

Wallace sajtóértekezleten annak a reménynek adott kifejezést, hogy a kommunizmus részavaznak, mivel őszintén a béke pártján áll. Ugyanígy reméli, hogy a quakerk és a medhoidisták, akik szintén békeszeretők, részavaznak.

Ortutay Gyula kultuszminiszter nyilatkozata Debrecenben megbeszéli kulturprogramról

Budapest, dec. 31. Ortutay Gyula kultuszminiszter jövő évi programjáról a következő nyilatkozatot adta:

— A debreceni megbeszélések során elsősorban az elmúlt év kultúrpolitikai eredményeit összegyeztük, az intézkedéseket s az eddigi eredményeket alapos kritika tárgyává tettük. Az elmúlt év során a magyar közoktatásügy és a kulturális élet területén úgy az anyagi, mint a szellemi újításban igen nagy eredményeket értünk el. Az elmúlt év eredményeinek számbavételéhez és bírálatához kapcsolódva megbeszéltek a művelődéspolitikai valamennyi időszerű és ünnöi kérdéseit. A megbeszélés során logikailag tartunk az általános iskolák VIII. osztálya, továbbá a gimnáziumok részére szükséges tankönyvek kérdésével. Az egyetemi tanulmányok

megkönnyítése vegett az egyetemi tankönyvek és segédkönyvek kiadásáról is gondoskodni kívánunk. Gondosan elkészített anyagát képezte a tárgyalásoknak az általános iskola valamennyi lényeges pedagógia, szervezési és személyi kérdése is. Határozott intézkedéssel kívánjuk biztosítani a szünetelő iskolák működésének megindítását és ezzel kapcsolatban a tanítói lakások kérdésének megoldását. Az iskolai tanítási kötelezettség teljesítésének biztosítására a szegény tanulók tankönyvvel való ellátásáról, a novellá közikönyvek kiosztásáról ugyancsak gondoskodunk — folytatta a kultuszminiszter.

— A következő évek egyik legfontosabb feladata a tanügyi igazgatás reformja. Az erre vonatkozó érdemi munkálatok a legközelebbi napokban megkezdődnek. A nevelésként fősokolák számát hatra emeljük fel,

Kapható!

A „DEBRECEN” kiadóhivatalában és minden újságárusnál

48-as

Kossuth évkönyv a Független Kisgazda Párt 1948 évi naptára.

B.u.é.k.

Kedves vevőinek és jó barátainak

STASSIK LAJOS

órás és ékszerész-mester Piac-utca 56.

Boldog

újévet

kíván

kedves vevőinek és ismerőseinek

a KERECSEN

dívatház, Csapó-u. 8.

Boldog újévet kíván kedves vevőinek és ismerőseinek

Hartl Testvérek

cukorkaüzeme, Nyugati-utca 66. Cgt. Hartl János.

Boldog újévet kíván kedves vevőinek a

HORN szőnyegház

Kossuth-utca 19 szám.

VIGAZGATÁS

Debrecenben először a legremekesebb a legkisebb több amerikai filmbohózat:

Botany a lübiagon

Fősz: Joan Blondell, Előadások: ma 2. 4. 6. 8. pénteken 3.30. 5.30. 7.30 órákor.

APOLLO MOZI

A világ legnagyobb művésztáncos négy (fő) egy részében STAN és PAN a két halkezes CHAPLIN a kékzokni előadások hétfőn 8. 4. 6. 8. és csütörtökön 11. 11. 13. 15. 17. 19. 21. 23. 25. 27. 29. 31. 33. 35. 37. 39. 41. 43. 45. 47. 49. 51. 53. 55. 57. 59. 61. 63. 65. 67. 69. 71. 73. 75. 77. 79. 81. 83. 85. 87. 89. 91. 93. 95. 97. 99. 101. 103. 105. 107. 109. 111. 113. 115. 117. 119. 121. 123. 125. 127. 129. 131. 133. 135. 137. 139. 141. 143. 145. 147. 149. 151. 153. 155. 157. 159. 161. 163. 165. 167. 169. 171. 173. 175. 177. 179. 181. 183. 185. 187. 189. 191. 193. 195. 197. 199. 201. 203. 205. 207. 209. 211. 213. 215. 217. 219. 221. 223. 225. 227. 229. 231. 233. 235. 237. 239. 241. 243. 245. 247. 249. 251. 253. 255. 257. 259. 261. 263. 265. 267. 269. 271. 273. 275. 277. 279. 281. 283. 285. 287. 289. 291. 293. 295. 297. 299. 301. 303. 305. 307. 309. 311. 313. 315. 317. 319. 321. 323. 325. 327. 329. 331. 333. 335. 337. 339. 341. 343. 345. 347. 349. 351. 353. 355. 357. 359. 361. 363. 365. 367. 369. 371. 373. 375. 377. 379. 381. 383. 385. 387. 389. 391. 393. 395. 397. 399. 401. 403. 405. 407. 409. 411. 413. 415. 417. 419. 421. 423. 425. 427. 429. 431. 433. 435. 437. 439. 441. 443. 445. 447. 449. 451. 453. 455. 457. 459. 461. 463. 465. 467. 469. 471. 473. 475. 477. 479. 481. 483. 485. 487. 489. 491. 493. 495. 497. 499. 501. 503. 505. 507. 509. 511. 513. 515. 517. 519. 521. 523. 525. 527. 529. 531. 533. 535. 537. 539. 541. 543. 545. 547. 549. 551. 553. 555. 557. 559. 561. 563. 565. 567. 569. 571. 573. 575. 577. 579. 581. 583. 585. 587. 589. 591. 593. 595. 597. 599. 601. 603. 605. 607. 609. 611. 613. 615. 617. 619. 621. 623. 625. 627. 629. 631. 633. 635. 637. 639. 641. 643. 645. 647. 649. 651. 653. 655. 657. 659. 661. 663. 665. 667. 669. 671. 673. 675. 677. 679. 681. 683. 685. 687. 689. 691. 693. 695. 697. 699. 701. 703. 705. 707. 709. 711. 713. 715. 717. 719. 721. 723. 725. 727. 729. 731. 733. 735. 737. 739. 741. 743. 745. 747. 749. 751. 753. 755. 757. 759. 761. 763. 765. 767. 769. 771. 773. 775. 777. 779. 781. 783. 785. 787. 789. 791. 793. 795. 797. 799. 801. 803. 805. 807. 809. 811. 813. 815. 817. 819. 821. 823. 825. 827. 829. 831. 833. 835. 837. 839. 841. 843. 845. 847. 849. 851. 853. 855. 857. 859. 861. 863. 865. 867. 869. 871. 873. 875. 877. 879. 881. 883. 885. 887. 889. 891. 893. 895. 897. 899. 901. 903. 905. 907. 909. 911. 913. 915. 917. 919. 921. 923. 925. 927. 929. 931. 933. 935. 937. 939. 941. 943. 945. 947. 949. 951. 953. 955. 957. 959. 961. 963. 965. 967. 969. 971. 973. 975. 977. 979. 981. 983. 985. 987. 989. 991. 993. 995. 997. 999. 1001. 1003. 1005. 1007. 1009. 1011. 1013. 1015. 1017. 1019. 1021. 1023. 1025. 1027. 1029. 1031. 1033. 1035. 1037. 1039. 1041. 1043. 1045. 1047. 1049. 1051. 1053. 1055. 1057. 1059. 1061. 1063. 1065. 1067. 1069. 1071. 1073. 1075. 1077. 1079. 1081. 1083. 1085. 1087. 1089. 1091. 1093. 1095. 1097. 1099. 1101. 1103. 1105. 1107. 1109. 1111. 1113. 1115. 1117. 1119. 1121. 1123. 1125. 1127. 1129. 1131. 1133. 1135. 1137. 1139. 1141. 1143. 1145. 1147. 1149. 1151. 1153. 1155. 1157. 1159. 1161. 1163. 1165. 1167. 1169. 1171. 1173. 1175. 1177. 1179. 1181. 1183. 1185. 1187. 1189. 1191. 1193. 1195. 1197. 1199. 1201. 1203. 1205. 1207. 1209. 1211. 1213. 1215. 1217. 1219. 1221. 1223. 1225. 1227. 1229. 1231. 1233. 1235. 1237. 1239. 1241. 1243. 1245. 1247. 1249. 1251. 1253. 1255. 1257. 1259. 1261. 1263. 1265. 1267. 1269. 1271. 1273. 1275. 1277. 1279. 1281. 1283. 1285. 1287. 1289. 1291. 1293. 1295. 1297. 1299. 1301. 1303. 1305. 1307. 1309. 1311. 1313. 1315. 1317. 1319. 1321. 1323. 1325. 1327. 1329. 1331. 1333. 1335. 1337. 1339. 1341. 1343. 1345. 1347. 1349. 1351. 1353. 1355. 1357. 1359. 1361. 1363. 1365. 1367. 1369. 1371. 1373. 1375. 1377. 1379. 1381. 1383. 1385. 1387. 1389. 1391. 1393. 1395. 1397. 1399. 1401. 1403. 1405. 1407. 1409. 1411. 1413. 1415. 1417. 1419. 1421. 1423. 1425. 1427. 1429. 1431. 1433. 1435. 1437. 1439. 1441. 1443. 1445. 1447. 1449. 1451. 1453. 1455. 1457. 1459. 1461. 1463. 1465. 1467. 1469. 1471. 1473. 1475. 1477. 1479. 1481. 1483. 1485. 1487. 1489. 1491. 1493. 1495. 1497. 1499. 1501. 1503. 1505. 1507. 1509. 1511. 1513. 1515. 1517. 1519. 1521. 1523. 1525. 1527. 1529. 1531. 1533. 1535. 1537. 1539. 1541. 1543. 1545. 1547. 1549. 1551. 1553. 1555. 1557. 1559. 1561. 1563. 1565. 1567. 1569. 1571. 1573. 1575. 1577. 1579. 1581. 1583. 1585. 1587. 1589. 1591. 1593. 1595. 1597. 1599. 1601. 1603. 1605. 1607. 1609. 1611. 1613. 1615. 1617. 1619. 1621. 1623. 1625. 1627. 1629. 1631. 1633. 1635. 1637. 1639. 1641. 1643. 1645. 1647. 1649. 1651. 1653. 1655. 1657. 1659. 1661. 1663. 1665. 1667. 1669. 1671. 1673. 1675. 1677. 1679. 1681. 1683. 1685. 1687. 1689. 1691. 1693. 1695. 1697. 1699. 1701. 1703. 1705. 1707. 1709. 1711. 1713. 1715. 1717. 1719. 1721. 1723. 1725. 1727. 1729. 1731. 1733. 1735. 1737. 1739. 1741. 1743. 1745. 1747. 1749. 1751. 1753. 1755. 1757. 1759. 1761. 1763. 1765. 1767. 1769. 1771. 1773. 1775. 1777. 1779. 1781. 1783. 1785. 1787. 1789. 1791. 1793. 1795. 1797. 1799. 1801. 1803. 1805. 1807. 1809. 1811. 1813. 1815. 1817. 1819. 1821. 1823. 1825. 1827. 1829. 1831. 1833. 1835. 1837. 1839. 1841. 1843. 1845. 1847. 1849. 1851. 1853. 1855. 1857. 1859. 1861. 1863. 1865. 1867. 1869. 1871. 1873. 1875. 1877. 1879. 1881. 1883. 1885. 1887. 1889. 1891. 1893. 1895. 1897. 1899. 1901. 1903. 1905. 1907. 1909. 1911. 1913. 1915. 1917. 1919. 1921. 1923. 1925. 1927. 1929. 1931. 1933. 1935. 1937. 1939. 1941. 1943. 1945. 1947. 1949. 1951. 1953. 1955. 1957. 1959. 1961. 1963. 1965. 1967. 1969. 1971. 1973. 1975. 1977. 1979. 1981. 1983. 1985. 1987. 1989. 1991. 1993. 1995. 1997. 1999. 2001. 2003. 2005. 2007. 2009. 2011. 2013. 2015. 2017. 2019. 2021. 2023. 2025. 2027. 2029. 2031. 2033. 2035. 2037. 2039. 2041. 2043. 2045. 2047. 2049. 2051. 2053. 2055. 2057. 2059. 2061. 2063. 2065. 2067. 2069. 2071. 2073. 2075. 2077. 2079. 2081. 2083. 2085. 2087. 2089. 2091. 2093. 2095. 2097. 2099. 2101. 2103. 2105. 2107. 2109. 2111. 2113. 2115. 2117. 2119. 2121. 2123. 2125. 2127. 2129. 2131. 2133. 2135. 2137. 2139. 2141. 2143. 2145. 2147. 2149. 2151. 2153. 2155. 2157. 2159. 2161. 2163. 2165. 2167. 2169. 2171. 2173. 2175. 2177. 2179. 2181. 2183. 2185. 2187. 2189. 2191. 2193. 2195. 2197. 2199. 2201. 2203. 2205. 2207. 2209. 2211. 2213. 2215. 2217. 2219. 2221. 2223. 2225. 2227. 2229. 2231. 2233. 2235. 2237. 2239. 2241. 2243. 2245. 2247. 2249. 2251. 2253. 2255. 2257. 2259. 2261. 2263. 2265. 2267. 2269. 2271. 2273. 2275. 2277. 2279. 2281. 2283. 2285. 2287. 2289. 2291. 2293. 2295. 2297. 2299. 2301. 2303. 2305. 2307. 2309. 2311. 2313. 2315. 2317. 2319. 2321. 2323. 2325. 2327. 2329. 2331. 2333. 2335. 2337. 2339. 2341. 2343. 2345. 2347. 2349. 2351. 2353. 2355. 2357. 2359. 2361. 2363. 2365. 2367. 2369. 2371. 2373. 2375. 2377. 2379. 2381. 2383. 2385. 2387. 2389. 2391. 2393. 2395. 2397. 2399. 2401. 2403. 2405. 2407. 2409. 2411. 2413. 2415. 2417. 2419. 2421. 2423. 2425. 2427. 2429. 2431. 2433. 2435. 2437. 2439. 2441. 2443. 2445. 2447. 2449. 2451. 2453. 2455. 2457. 2459. 2461. 2463. 2465. 2467. 2469. 2471. 2473. 2475. 2477. 2479. 2481. 2483. 2485. 2487. 2489. 2491. 2493. 2495. 2497. 2499. 2501. 2503. 2505. 2507. 2509. 2511. 2513. 2515. 2517. 2519. 2521. 2523. 2525. 2527. 2529. 2531. 2533. 2535. 2537. 2539. 2541. 2543. 2545. 2547. 2549. 2551. 2553. 2555. 2557. 2559. 2561. 2563. 2565. 2567. 2569. 2571. 2573. 2575. 2577. 2579. 2581. 2583. 2585. 2587. 2589. 2591. 2593. 2595. 2597. 2599. 2601. 2603. 2605. 2607. 2609. 2611. 2613. 2615. 2617. 2619. 2621. 2623. 2625. 2627. 2629. 2631. 2633. 2635. 2637. 2639. 2641. 2643. 2645. 2647. 2649. 2651. 2653. 2655. 2657. 2659. 2661. 2663. 2665. 2667. 2669. 2671. 2673. 2675. 2677. 2679. 2681. 2683. 2685. 2687. 2689. 2691. 2693. 2695. 2697. 2699. 2701. 2703. 2705. 2707. 2709. 2711. 2713. 2715. 2717. 2719. 2721. 2723. 2725. 2727. 2729. 2731. 2733. 2735. 2737. 2739. 2741. 2743. 2745. 2747. 2749. 2751. 2753. 2755. 2757. 2759. 2761. 2763. 2765. 2767. 2769. 2771. 2773. 2775. 2777. 2779. 2781. 2783. 2785. 2787. 2789. 2791. 2793. 2795. 2797. 2799. 2801. 2803. 2805. 2807. 2809. 2811. 2813. 2815. 2817. 2819. 2821. 2823. 2825. 2827. 2829. 2831. 2833. 2835. 2837. 2839. 2841. 2843. 2845. 2847. 2849. 2851. 2853. 2855. 2857. 2859. 2861. 2863. 2865. 2867. 2869. 2871. 2873. 2875. 2877. 2879. 2881. 2883. 2885. 2887. 2889. 2891. 2893. 2895. 2897. 2899. 2901. 2903. 2905. 2907. 2909. 2911. 2913. 2915. 2917. 2919. 2921. 2923. 2925. 2927. 2929. 2931. 2933. 2935. 2937. 2939. 2941. 2943. 2945. 2947. 2949. 2951. 2953. 2955. 2957. 2959. 2961. 2963. 2965. 2967. 2969. 2971. 2973. 2975. 2977. 2979. 2981. 2983. 2985. 2987. 2989. 2991. 2993. 2995. 2997. 2999. 3001. 3003. 3005. 3007. 3009. 301

A három év előtti debreceni karácsonytól napjainkig

Gyöngyösi János volt külügyminiszter emléke

Gyöngyösi János volt külügyminiszter, a Független Kisgazda Párt főtitkára igen figyelemreméltó cikket írt. Ezt a cikket idézzük a következőkben:

A mostani karácsonykor, amely mint minden ünnep: az emlékezés napja, eszembe jut a három évvel ezelőtti magyar karácsony Debrecenben, az ideiglenes nemzeti kormány megalakulása idején. A romos, még füstszagú épületek, a rengeteg nyomorúságos ember az utcán, akik közül mindegyik asszal köszöntötte a másikat, hogy semmije sem maradt, csak az, ami rajta van éhez, fáradt nők és gyermekek, száguldó katonai járművek, melyek között csak néha mutatóba akadt egy-egy lovaszeker, de azt sem paraszta bajtorta, és általában az a vigasztalan, kétségbeesett kép, amelyben a szörnyű hírek időnként csatlakoztak a bitor és céltalan ellenállásról, újratámaszról, senki sem tudta, hogy hova, miért, minek, arról az ostromról, amelynek tragikus hőse a mi gyönyörű, féltett fővárosunk volt, a amely egyszerre múltba haditörténelmi világ-híre pályázott volna.

Azután megindult velünk a vonat Moszkva felé, elhagyott, néptelen tájakon, amelyre alig akartunk ráismerni, amelyre az a mi hazánk; a lakatlan, ajtó és ablak nélküli tájak, hogy ez a magyar Alföld; majd Erdélyen és a román síkságon keresztül, ahol egyszerre látjuk a különbséget, látjuk az eleven életet, a mozgást, a munkát azzal a halális dermedtséggel szemben, ami nálunk volt. A kép változott megjelentünk a görög és nagyhatalom fővárosában, ahol szinte szőgyeltük magunkat, hogy szörnyű katasztrófánk és halális sebeink dacára úgy fogadtak bennünket, mint egy meglévő, egy valóban létező és számbavehető nemzet fiait, amelyről itt, ilyen messze talán még nem tudják, hogy csak volt, hogy már vége. Aki ott volt akkor a kevés számú magyar közül a moszkvai kis katolikus templomban és hallgatta Vízkereszt napján Balogh páter szentbeszédét — magyarul Moszkvában —, mise után a bibliai bölcseségről, akikhez hasonlóan mi indultunk el messzről csakhogy most fordított arányban valahonnan nyugatról, ide keletre keresni az Utat, az Igazságot, az Életet, az soha nem fogja elfelejteni ennek a pillanatnak szívbemarkoló emlékét.

Ha most — ezeknek a soroknak írása közben — ablakomból lenézek a gyönyörű, impozáns térre, szemben a szovjet hőskörművel, látnom a büszkén emelkedő palotákat, a kivlágított

ablakokat, a felgyűló végtelen lámpasorokat, amelyekkel ma talán egyetlen európai nagyváros sem hivatkozhat a munkájukból születő, vagy hónuk alatt csomagokat szorongató embereket, az áruval megrakott, torlóddó teherkocsikat, a hosszú sorokban cikázó autókat, a mozgást, nyíltságot, az életet akkor valóban úgy érzem, hogy csoda történt és hogy az áhitatos magyar imádságát mégis csak meghallgatta a Teremtő, megtalálta az Utat az Igazságot, az Életet, amely az ájuláshoz dermedt, félig halott ország feltámadásához vezetett.

Es az út bizonyára nem volt könnyű, nem volt mindig egyenes és akadálytalan, sok megpróbáltatásnak kellett keresztülmennünk és bizonyára még további megpróbáltatásban lesz részünk ebben a nyugtalan és feszültség teli Európában, az azonban bizonyos, hogy nagy utat tettünk meg és ez az út nem a visszacsúszás, hanem a felemelkedés iránta vezetett. Még az az ellenérvelés sem állja meg a helyét, hogy azóta három esztendő telt el és végül is azok a kaotikus állapotok, amelyek akkor egy veszített, véres háború alatt és után ránk zúdultak, nem tarthatnak örökké. Nyugodtan mondhatjuk, hogy nincsen Európának talán egyetlen állama sem, — a győzteseket sem kivéve, — amely a romlásnak olyan mély fokáról elindulva, akkora fejlődést tudna felmutatni, mint éppen Magyarország és ahol a rend, a nyugalom, a bültető, de még sem robbanó politikai élet légkörében a további fejlődésnek olyan távlatot mutatkozna, mint éppen nálunk. Másutt kormányok váltogatják egymást, tüntetések, gazdasági válság, pénzromlás, nálunk ezzel szemben biztos kormányzás, kemény akarat a munkára, állandó értékű pénz és komolyan megvalósított hároméves terv a helyeállított ország élet-színvonalának az emelésére.

Mindent jól esik elmondani, de el is kell mondanunk, mert sokan vannak akik könnyen felejtnek, elfelejtik hogy mi volt a közelmúltban és a távolabbi múltból csak a kevés jóra akarnak visszazsémlekezni. Természetesen, ma is vannak gondok, nehézségek, ma is van szegénység és nélkülözés, mint ahogy nem is lehetne másképp egy országban, amely környezetében annyi anyagi értéket vetett kockára, amelynek anyagiilag is jóvá kell tennie a múlt hibáit, amelynek romokat kell eltakarítani, a romok helyén építenie egy szilárdabb és jobb jövő alapjait. De mindez könnyű volna, ha nem nehezítene meg a helyzetet, hogy a világ, úgy látszik, nagyon keveset tanult abból a szörnyű katasztrófából, amely immár másodszor rendítette meg alapjait.

Három évvel ezelőtt csak hal-

DEBRECZEN 3. OLDAL

1948. jan. 1.

ványan pisálókot bennünk a reményesség, hogy a halálunk és a pusztulásunk ebből a szörnyű szünteretből egyszer mégis az élet és a teremtő munka oltósa ártal fel, de ez a hit sokunkban áit, hogy a világ kigyógyulva az örültebből és feleszmélve abból a kábultságából, amelybe a gyilkos betegség ejtette, gyors és határozott léptekkel fog haladni a béke felé. Hitünk abban, hogy a nemzetek egymás elleni acsarkodásának vége szakad és ami ezután következik az egy új világ lesz, ahol az elnyomott, szegénységben sanyló népi tömegik felszínre, levegőhöz és élethez jutnak, hogy a horizontális hódító háborúnak korát felváltja a vertikális küzdelem, az alulról felelő törő erő harcra az emberibb életért. A magyar újjáépítést sikerült várakozások felett, csodaszépen lendülte hozni, de a mi a világ megbékéltetését illeti, abban mélyszé-

Debreceni jubileumok, évfordulók 1948-ban

1948 a szabadságharc centennáriumának jegyében fog telni. A magyarság egésze ünnepli a száz év előtti forradalmi szabadságharc és hősei emlékét.

A nagy évforduló mellett az év Debrecennek több személyi jubileumot, sok eseményt, néhány fontos közintézmény felállításának évfordulóját hozza.

Személyi téren kiemelkedik a jubileumok közül dr. Révész Imre tiszántúli református püspök tízéves püspöki jubileuma. — 1938-ban választotta meg az egyházkerület pártatlan egyhangúsággal a püspököt a dr. Maklary Károly halálával megüresedett püspöki méltóságra. — A református egyház személyi jubileumai között van dr. Hegyaljai Kiss Gézaé, az Arpád-terti református egyházzsész lelkijpágtörőnek tízéves jubileuma is. Ot is tíz évvel ezelőtt választották meg az Arpád-terti egyházzsész református híreinek lelkij gondozására. — Negyven évvel ezelőtt lett főiskolai tanár dr. Pap Károly. A Kollégium tanára lett 1908-ban a már akkor is jöhrű irodalomtörténész.

A református templomok közül kettő is jubilál. Az ősi Kistemplom a 20-as évek közepén ősezeomlását fenyegetett. Őslapjaiban repedések mutatkoztak, már-már a templom lebontásának gondolatát foglalkoztak az egyházi hatóságok. Végül mégis a templom átépítését határozták el. A munka 1928-ban, húsz éve fejeződött be. Húsz éve szellek fel újra a templomot. — A Károlyi Gáspár-terti új református Istenháza építése 1938-ban fejeződött be, tíz éve szentehék fel ezt a művészitviteletű modern református templomot.

Húsz éve, hogy az országoshíri debreceni református leánynevelő intézetet Dóczy-intézetnek hívják, 1928-ban határozták el az egyházi hatóságok, hogy az intézet nevében is megörökítik Dóczy Gedeon-

sen családunk. Annnyira még nem vesztettük el hitünket, hogy minden porokánk re tiltakozna egy újabb háború kitörése ellen, de viszont dörög veina letagadni, hogy igen komoly veszedelemk fenyegetik a békét — amely igazsában még helyre sem állott, — elsősorban pedig a kis nemzeteknek a nyugalmát és biztonságát. Hogy mi lesz, nehéz volna megjósolni, de bízunk kell abban, hogy a bére fenntartásának és megszilárdításának komoly és határozott erői vannak és nekünk ezekhez az erőkhöz kell fellazakoznunk. Kötelességünk Európának ezen a helyén fenntartani el-ésorban a magunk hátkjait, a magunk nkugalmát és a jószomszédságot megteremtve, szomszédainkkal együttesen biztosítani közös nyugalmunkat. Míg Európa és a világ vitatkozik és veszekszik, mi dolgozunk és álljuk résen. Nekünk sem időnk a vitára sem kedvünk a veszekedéshez nincs dolgozunk és haladunk tovább a megzdett úton.

Mindenkinek B. u. é. és minden lakásba: rádiót, kerékpárt, varrógépet kíván

Soltész-tól, Kálvin-tér 2

zsenifüg muzsikushoz. Az egykori krónikák megjegyzi, akkora szenzáció volt, hogy a londoni Daily Mail is ezerszavas tudósítást kért a debreceni újságíróktól. Mind ennek negyvenöt éve. 1903-ban történt a regényes művésziaság Debrecenben. Es végzetül szerénytelenég nélkül mégis büszkén odasorolhatjuk az 1948-as év jubileumai közé lapunk a „Debrecen” huszonötéves jubileumát is. 1923 óta szolgáljuk híven olvasóink, Debrecen és a megye népének érdekét, igaz tollal, megalkuvás nélkül.

Az építési hivatal megkezdte működését

Január első napján megkezdte működését Debrecenben az építési hivatal. A hivatal hatáskörébe az a középtétek építési, helyiépítési irányítása, ellenőrzése és a közmunka vezetése és ellenőrzése. A hivatal illetékeségi területébe öt vármegye tartozik. Az építési hivatal vezetésére Kalenda Lóránt műszaki főtanácsos a város műszaki ügyosztályának vezetője kapott megbízást. Az építési hivatal egyelőre nyolc tisztviselővel kezdi meg működését. Március ban állítják fel az építésiügyi főigazgatóságot, ennek élére Kalenda Lóránt a legesélyesebb jelölt.

Áramkorlátozás fenyeget

Logsnakdy Tibor, az Elektromos és Gásművek igazgatója Budapestben az iparügyi miniszteriumban tárgyalta a villanytelep háborús sérült, de jelenleg is üzemben lévő kazánja ügyében. Az iparügyi miniszterium szakértőinek véleménye az, hogy a kazán alapos javításra szorul, mert jelenlegi állapotában veszélyes és a felelősséget üzemben tartásáért Debrecen városára hárítják. A kazán kikapcsolása az üzem működéséből viszont 50 százalékos áramkorlátozást jelentene. További tárgyalásokon kívánja a város a kazán kikapcsolását elkerülni.

Itt említtük meg, hogy a villanytelep tartalékésznekészlete kimerült, az ünnepek alatt esőkkent a szállítás.

A földművelésügyi minisztérium átveszi a hortobágyi bikatelepet

Piacsek András, a Hortobágy hasznosításának miniszteri biztosa Debrecenben jártakor megkezdte a tárgyalásokat a hortobágyi bikatelep átvételére vonatkozóan. A bikatelep a Hortobágyon legelőterő debreceni gazdáké. A földművelésügyi minisztérium a debreceni gazdaérdekeltséggel bocsáskozik tárgyalásokba az átvételre vonatkozóan. A bikatelep értékes épületeinek felbecsülését már toya-matba is teszik.

B. u. é. k.
Kedves vevőinek és jóbarátainak
Pikó József
kézimunka üzlete
Kossuth-u. 4.

Jegyespároknak és k. vevőinek boldog újévet kíván
Hajdú György
ékszerész, Piac-u. 52.
Apolló mozival szemben.
Jegyékszerekben nagy választék. Olcsó árak

B. u. é. k.
kedves vevőinek
dr Bodnárné
a „Rózsa”
v. táncszalonak
tulajdonosa, Kossuth utca 3

B. u. é. k.
Kedves vevőinek és ismerőseinek,
KOSTYA
ékszerész
Piac-utca 28 sz.

B. u. é. k.
tisztelt vevő körének
Szencsák János
gumijavitó mester
PIAC-U. 40.

B. u. é. k.
kedves vevőinek
Tóthfalussy
divatárú kereskedő
Piac-utca 40.

B. u. é. k.
kedves megrendelőinek és vevőinek
Berzéki
Piac-utca 38.

Boldog újévet
kiván kedves vevőinek és jó barátainak
Szántó Albert
férfiszabó sága
Csapó-u. 8.

Üzleti könyvek
Levélrendezők
Iratgyűjtők
gyorsfűzők és mindenféle irodaszerekben legnagyobb választék a
„Méliusz”
Irodafelszerelési szaküzletében

Fontos híjelenlőcek a Kisgazda Párt bihari választmányának ülésén

A Független Kisgazda Párt Bihar megyei szervezete kedden ülést tartott a párt Berettyóújfaluban. A választmányi ülésen megvitatott kérdéseket illetően a jelenlévők a következőképpen álltak: A választmányi ülésen megvitatott kérdéseket illetően a jelenlévők a következőképpen álltak: A választmányi ülésen megvitatott kérdéseket illetően a jelenlévők a következőképpen álltak:

Az elnök, Bakó Sándor országgyűlési képviselő meglepetéssel közölte a megjelentekkel, majd Kálmán Ferenc hajdúbözörményi képviselő tartott nagy érdeklődéssel hallgatott politikai beszámolót. Nyílt szóval tártá fel a koalíció szükségességét és részletesen ismertette azokat a le nem beszélt, de eredményeket, melyeket a választásokon megnyírbált Kisgazda-párt a koalícióban belül el tudott érni. Hangoztatta, hogy továbbra is szükség van arra, hogy a Kisgazda-párt a parasztság érdekeit képviselve ott álljon a kormányzás mellett.

Ory István pártelnök, országgyűlési képviselő a Kisgazda-párt meg erősítésének fontosságára mutatólt rá. Hangoztatta, hogy ismét nagy, erősítő kell tenni a Kisgazda-pártot, mert csak a jól megszervezett Kisgazda-párt tudja képviselni a 18 éves békei programot. Ettől a programtól a párt semmiféle körülmények között sem hajlandó eltávolodni.

Futó József, Bihar megye új kisgazdapárti leispánja beszédében kijelentette, hogy öszszel, azaz november 1-ig meg kell készíteni a magyar településeket. Szükség van a demokratikus pártok további együttműködésére, szükség van a

párt újbóli felvirágzására, mert csak így lehet további eredményeket elérni a koalícióban. A Kisgazda-párt magatartását igazolták a közelmúlt eseményei, a jelenlegi politikai helyzetet is megfogta mutatni a jövő.

Dózsa György vármegyei ügyvezető elnök hangoztatta, hogy a nagy nemzeti összefogáson belül különösképpen szükség van a parasztság egységére, mert a parasztság egységére nem tudja megvédeni érdekeit, míg az egységes parasztság érvény tud szerezni demokratikus jogainak.

A jól sikerült gyűlést termékeny vita követte. A felzárkózások során Császár László, a debreceni pártvezető ügyvezető elnöke rámutatott a készülében lévő mezőgazdasági érdekvépviselet fontosságára és javaslatára a vármegyei választmány kimondta; kéri az országos központot, hogy a termelés fokozása és a jó értékesítés megvalósítása érdekében a Kisgazda-párt a kötelező mezőgazdasági érdekvépviselet létesítése mellett foglaljon állást.

Bartba János, hajdúmezei helyettes főtitkár a felmerült panaszokra adott megnyugtató válaszokat, majd a gyűlés a Himnusz elnevelésével ért véget.

A jó egyetértésben lezajlott választmányi ülés közös chözéd kövötte, melyen számos felzárkózás hangzott el. Így Ory István országgyűlési képviselő hangsúlyozta a két vármegyei szervezet együttműködésének jelentőségét a egyben beleemelte, hogy a hajdúvármegyei körpönt a berettyóújfalusi pártvezető székfoglaló beszédében a céljára 1000 forintot adományozott Bihar megyének.

Sok a medikus, kevesebb a jogász az egyetemen

4005 doktort avatott eddig az egyetem — Ki járátja gyermekét az egyo tanra

A debreceni tudományegyetem fennállása óta számos kiváló egyéniséget adott a tudományos életnek. — Az épület falai között sok közéleti nagyságnak legesze főiskolai tanulmányait a tudomány a fellegvárban ma is egyre fokozódó lendülettel folyik az oktató, nevelő munka. Nem érdektelen, ha egy pillanatra bepillantást szerzünk az egyetem évről évre statisztikájába, mert abból sok érdekes dolgot mérhetünk. A felvilágosításokat dr. Kiss Zsigmond egyetemi tanácsjegyző adja készséggel.

Az egyetem 1947—48. tanévre 1728 hallgató iratkozott be — mondja. — Feltűnő, hogy az orvosi fakultáson milyen nagyszámúban vannak hallgatók. Amlia az egyetem fennáll, ilyen sok hallgatója nem volt az orvosi karnak. Fakultásunkon a következő a megoszlás: hitudományi kar 76, jog- és államtudomány 680, orvostudományi kar 612 és bölcsész-tudományi kar 453. A jogászkorál némi visszaesés tapasztalható. A beiratkozottak között 402 női hallgató van.

Érdekes számadatot tartalmaz az a kimutatás, amelyik részletezi a beiratkozott hallgatókat a szülők foglalkozása szerint. Mezőgazdasági alkalmazott szülőknek 68 gyermeke jár az egyetemre. A szülők foglalkozása szerinti megoszlás a továbbiakban így fest: önálló tértelítők 117, gazdálkodó 10 boldon felül 155, ipari munkás 51, önálló iparos 187, kereskedelmi alkalmazott 18, önálló kikereskedő 101, állami alkalmazott 532, egyéb értelmi

ségi 408, egyéb foglalkozást vagy foglalkozás nélküli 70, A hallgatók közül 284 állandó, 91 ideiglenes alkalmazásból nyer fizetést. Szülői ellátás alatt 1381 hallgató van. 1945 óta visszaesés tapasztalható az ipari munkások és önálló iparosok gyermekéinél.

A doktorrá avatottak száma a múlt év december 31-ével meghaladta a négyezret. Az egyetem fennállása óta 4005 hallgatót avattak doktorrá. Az első doktoravattás 1916 február 5-én történt, amikor is Margóczy Géza avatták a jogtudomány doktorává, aki ma Aradon ügyvéd. A négyezredik doktorráavattott Gesztelyi Pál volt. A háromezredik doktort 1941 december 20-án avattuk. Az 1947. évben 148 doktoravattás történt. Az 1947—48. tanév első felére 40 avatott eskik. Ime, így fest az egyetem a statisztika tükrében.

Eljárás árukapcsolás miatt

Az államügyészség megindította az eljárást Angi Árpád, a debreceni Cikta cég üzlevezetője, Balázs Lajos üzlet ellenőr és Biharj István tanuló ellen, akiket Kirják József jelentett fel. A vad szerint az üzletben női gumicsizmát csak úgy szolgált ki Banió tanuló, hogy a gumicsizmán kívül gyermekcipőt is vásárol a vevő. Árukapcsolás miatt folyik a vizsgálata. A tanuló azzal védekezik, hogy az árukapcsolás az üzletvezető, illetve ellenőr utasította, amit azok tagadnak.

Pusztuló sírhantok

Aki végigjárja azokat a temetőket, amelyekbe már tizenöt év óta nem temetkeznek, látva a benne levő pusztulást, önkértelemmel felkiált a szoltárfő szavával: „Megemlékezem a régi időkrol elgondolom minden Te dolgodat; kezdőd munkáidól elméltedem. Feléd terjeszteletem kezemet; lelkem mint szemju föld, úgy oped u. Árad. Siesz hallgass meg engem Uram! Elfogytakok az én lelkem. Ne rejtőd el orcádat előlem, hogy ne legyok hasonló a sírba szállókhöz!”

Ezt látva, ami végbe megy a mi temetőinkben, csakugyan nem teheti kívánatosabb a halált. A háború elviharzott temetőink felett is, de nem volt annyi pusztulás, nak okozója, mint amit ma látunk. Ez a város és ősi polgársága kegyeletben tartotta ócsinok nyugó helyét. Nemzedékek ügyeltek a sírban nyugvók temetői, parladó csoportokat őszdozva a sírokat, hogy megmússák hálájukat az elhunytakkal szemben.

Kérdem, eszküggön közérdekű lehet az, hogy be nem tartva a temetők bezárásával, kapcsolatai rendelkezést, egyszerűen kiadja a város felelős vezetése, hogy a temetőben nyugvók felszedési és közbé sírba helyez. Mit akar ezzel elérni? Építkezni mennyi hely van, ahol lamét új házakat emelhetnek, amelyek telkes és udvarai szintén várják az építkezés

Igy történik egy temető „kiürítése”

Munkatársunk tegnap kint járt a „kiürítendő” Csapó utcai temetőben. Megdöbbenve látta, hogy a penaszok teljesen fedik az igazságot. A régi és az új homokbánya már nem sokára összeér, anynyira elhordták a temető homokját. Csak koporsó és emberi csontvázak elszórt darabjai maradtak az egykori sírok helyén, amelyeknek fejját, sírköveit elszórva találjuk a mélyben, vagy éppen sorra kerülő heantok mellett.

Az egyik családi sírhantok egy oldala kbontva látog az uion felé, vaskerítésé fizetéternyi fávólságban fekszik összehajlva, benne félig felnyitott acélkoporsó látszik. Ebbe a sírhantba pedig 1981-ben helyezték „örök nyugalomra” az utolsó halottat.

Távolabb, ahová még nem értek el a „homokbányászok”, szintén le vannak döntve a sírkövek. Az egész környék pusztulásnak indult.

A naponta itt többször megforduló honokot hordó szekerek közül éppen befutott egy. A szekerek gyorsan leugrott, kezébe vette lapátját, s belemélyesztette az aranyárgától a rozsdavörörség minden színárnyalatban rétegző homokba. Serényen töltötte a szekeret. Közben lapátja egy szvélhulló koporsóba ütökött. Kiszedte, arrebő dobta a darabokat. Ásott tovább. Mikor szekere megtelt, elhajtott. Allig ért a sarokra, már két másik szekeres letett vele szemben az általa elhagyott munkát folytatni.

Gyors munkájuk eredményeképpen nem sokára el tűnik innen a temető. A holtak maradványával, a sírkövekkel kegyeletesebben kell bánni.

KALENDA MŰSZAKI TANÁCSNOK NYILATKOZATA

Megkérdeszük ebben az ügyben Kalendará Loránt műszaki tanácsnokot és feltettük a kérdést, hogyan lehetséges az, hogy a törvényzetben 30 éves határidőn belül más célokra veszi igénybe a város a temetőket?

megindítását. Homok szükséges, van elég sok domb a város különböző részén, amelyet elhordhatnak, de semmi esetre sem koponyá és egyéb csontok maradványával. A hitetlenség legyen nemelyeknek személyes élménye vagy elvakultsága, de mi Krisztus-nyugtók, nem szűgyelve hitünket, mint hitvallók felemeljük szavunkat a sírhalmaink e pusztulás felett. Hoosan van az a bátorság, hogy a nyugalom e könnyekkel megszentelt helyét idő nap előtt prédára tessik és játékvá nyomaruit elképzelésekknek. Ki fog olyan házban örvendezni, amelyiknek falába szúlet vagy nagyszülei porrézsel vannak feláázolva és a törvény nem megyeveszendőbe, amelyik évezredekben keresztül hirdeti; tisztelt apádat és anyádat. Az Ó- és Újszövetség megrottását büntetlenül nem hagyja az, akinek van és lesz hatalma a szétzört csoportok őszszeszedel. Debrecen polgársága felekezeti különbség nélkül kell, hogy szót emeljen e pusztulás felett, mert igaz lehet, hogy ma még egy-két helyen állanak rakodó szekerek, de feldúlhatnak olyan temetőket is, amelyekhez még nem érkezett el az a kéz, amelyik megragadja a koporsókat és kincset keres maga hasznára az istentelen. Az esztendő változásával ajánlom a fent idézett bibliai igék elolvasását és megtartását. Híjvalló.

Valóban, a törvény szerint a bezárástól számított 30 esztendő múlva lehet a temetőket más célokra igénybe venni. De a törvény kimondja azt is, hogy ha hatóságilag és egyéb hitelt érdemlően meg lehet állapítani a temetőben olyan részeket, ahová 30 év óta nem temetkeztek, a temetőrészek igénybevétele joga van a hatóságnak. Itt a törvény lehetőségét ad olyan munkálatok végzésére, amelyek a kegyeletet nem sértik. Véleménye szerint sem a földgyengetés, sem a parkosítás nem kegyeletisérté tevékenység.

A város foglalkozik a gondolatokkal, hogy egy bizonyos területet átadja a kiürítendő temetőnek, illetve temetőrészekben levő sírok exhumálására, hogy a hozzátartozók halottaik földi részét átszállíthassák a köztemetetőbe.

A földesi Kisgazda Párt karácsonya és szilvesztere

A Független Kisgazda Párt Földesi Szervezete jól sikerült karácsonyi szeretet-ünnepélyt rendezett a község szegényei részére. A Független Kisgazda Párt tagjai önkéntes adományokkal több mázsa élelmiszert adokoztak össze, hogy jó karácsonyi ünnepet biztosítsanak azoknak is, akiknek a sors mostohaasága miatt nélkülözni kellett volna a karácsonyi szeretet-ünnepén. Az adományokat a Párt tagjai karácsony előtt való nap hordták össze a Párthelyiségbe, ahol karácsony estéjén a Kisgazda Párt Asszony Csoportjának elnöknője: Budaházy Gyuláné valamint két alelnőke, Szvélő Józsefné és Karácsony Józsefné osztották ki azt a község szegényei között pártkülönbségre való tekintet nélkül. 200 szegénysorsú falusi család jutott így adományokhoz. A Független Kisgazda Párt földesi csoportja ezzel bebizonyította, hogy nem csak egy pártot, de az egész községért dolgozik, mint annyi sok más közfoglóban is. Karácsony másodnapján a

karácsonyi szeretet-ünnepén. Az adományokat a Párt tagjai karácsony előtt való nap hordták össze a Párthelyiségbe, ahol karácsony estéjén a Kisgazda Párt Asszony Csoportjának elnöknője: Budaházy Gyuláné valamint két alelnőke, Szvélő Józsefné és Karácsony Józsefné osztották ki azt a község szegényei között pártkülönbségre való tekintet nélkül. 200 szegénysorsú falusi család jutott így adományokhoz. A Független Kisgazda Párt földesi csoportja ezzel bebizonyította, hogy nem csak egy pártot, de az egész községért dolgozik, mint annyi sok más közfoglóban is. Karácsony másodnapján a

DEBRECZEN 6. OLDAL 1943. JAN. 1.

Független Ifjúság rendezett jól sikerült táncmulatságot, ahol szívfólság megtöltött termekben reggelig maradt együtt a térsaság a legjobb kedvvel. Szilveszter napján a párt családos tagjai rendeztek a pártvezető összes helyiségében vacsorát, melyen több mint négyszázan vettek részt. A megjelentek igazi testvéri hangulatban maradtak együtt a reggeli órákig.

A szabadságlelepi ref. egyházzész elnökségének nyilatkozata

A szabadságlelepi r. kat. játszóter körüli vitában e lap olvasói csak az egyik oldalról tájékozódhattak, mivel a Szentjóbóy tanító úr cikke annak idején kimaradt a „Debreczen”-ből (tisztán technikai okokból), így szűkségesnek látjuk pár megállapítást tenni.

Elitéljük a hírlapi polemikát ilyen kérdésben, ezért tartózkodunk és ezután is tartózkodunk ettől.

A gyermekjátsszóterrel szemben mindenki a legnagyobb elismeréssel van. Ennek a jelentőségét látva létesített lyet a ref. egyház is. Ilyen tervvel foglalkozik a város is. Gondolni sem lehet tehát arra, hogy alkár a ref. egyház akár a város gátolná a Ferences egyházközséget ilyen munkájában.

Mikor azonban a Ferences plébánia a játszóter gyanúját is szolgáló iskola udvara bővítésére 104 öi területet kért a ref. templom melletti városi tulajdonban levő parkból, amit a városi tanács jóindulatból, de alapos helyszíni szemle nélkül odaadott, ez ellen a ref. egyház észrevételt tett, hiszen a templom főbejáratához 20—25 méterre kerülit volna a játszóter.

A ref. egyház népes küldöttsége arra kérta a polgármestert és műszaki tanácsnokot (egyik sem ref. vallású), tekintsék meg a szabántforgó területet és azután véglegessítsék a határozatot.

E helyszíni szemle után döntött úgy a városi tanács, hogy visszavonja a 104 öi területet bérbeadó határozatát, mivel az „hibás ténymegállapításon alapult, a bérbeadásnak igen komoly forgalmi és esztétikai akadályai vannak.” (Szószertint idézve a tanácsi határozatból.)

Sem a ref. egyház, sem a város részéről nem volt ebben a kérdésben rosszindulat, vagy közömböség a gyermekjátsszóterrel szemben, azonban azt be kell látni mindeniknek, hogy a tervezett irányban nem lehet a Ferences játszóteret nagyobbitani a ref. templom közvetlen közelsége miatt.

Egészen bizonyosan meg fogja találni a város vezetősége a módját annak, hogy a Ferences egyházközség kérdést és igényét kielégítse megfelelő módon, aminek a ref. egyház szívből örül és amit készséggel támogat.

Mi valljuk, hogy amint a mi gyermekeinknek szükséges az iskola szük udvara mellett játszóter, éppen úgy hiányzik ez a másikk felekezet gyermekeinek is. Egyébként semmi különösebb ellentét nincs a két felekezet között, mi jó reményességben vagyunk arra nézve, hogy úgy a gyermekjátsszóter, mint egyéb kérdésben is teljes egyetértésben tudunk Krisztus követőihöz híven élni és munkálkodni.

A szabadáglelepi ref. egyházzész elnöksége.

A burmai kormány tagjai meggyilkolásával vádolt 9 vádítottat halálra ítélték.

EGYETEMI közpiskolai jegyzatok, szakdolgozatok idegen nyelven is. Bármilyen leírás, szerkesztés órák önyveius fogócsóban Lorántly-utca 30.

Száraz import búkk-tüzifa beszerzhető. Ispótyly-utca 3. sz. BARTHA fotóep. Telefon: 261

Boldog újévet kíván
tisztelt vendégeinek,
barátainak és ismerőseinek
Bujdosó és Kiss
ARANY BIKÁ Étterem bérleti

Boldog újévet kíván
kedves vevőink
és ismerőseink
HORA ékszerés
üzlet
Plac-utca 20 sz. Városháza épület.

Veszek - eladok - cserélek
kombinált és hálószerkezet, egyes hálós hurokat, parza és más színyveket, kő- és varrógépeket, főtű és női. **MEZEI ÖSTÖG**, Városmarkty-ruházat, uice 12.

Boldog újévet kíván
üzletköreinek
és barátainak
Chodak Gondos János

Rádió Műszerüzem és Kórhözboronierő Rt. Debrecen, Fók Plac 41. — Tel.: 132.
Betegámlást, olkkek, köztzerék beszerzési helyé. Gyermekmórléget kvartámpát köicsónánk.

Jegyékszert, órá, ezüstdíszárgyat
b i z a l o m m a l,
órák szakszerű javítása
Sretter és Polgárné
Bathány-utca 26.

Az első debreceni centenárius ünnepek műsora

Vasárnap, január 4-én lesznek Debrecenben az első centenárius ünnepek. Délelőtt 11 órai kezdettel a Csokonai Színházban lesz ünnepség. A Hímnusz után Gyenge Árpád egy József Attila-verseket szaval, dr. Juhász Géza mond ünnepi beszédet, a honvédeknek a Rákóczi indulót játssza, Kertész Sándor egy Petőfi-verseket ad elő, az Iparos Dalkör László: Ünnepi dalát énekli, Inke László egy Ady-verseket szaval, majd a Szószállal fejeződik be az ünnepség. Délután 5 órai kezdettel az

Arany Béla díszteremben lesz a Petőfi-ünnepély. Hímnusz után dr. Juhász Géza mond megnyitót, Kormos Lajos szaval, Galántfy Lajos László: H-moll balladáját adja elő, dr. Asztalos Sándor tart ünnepi beszédet „Petőfi” címmel, Domahidi Szabó László Petőfi-dalokat énekli, Kodály és Bárdos műveket ad elő Szendy Tamás, Miklósi Klára és Inke László szaval, majd Bertók: Régi magyar táncdalait adja elő Galántfy Lajos.

Kísérleti telepet állít fel a Földművelésügyi Tanács Nyulason

A földművelésügyi minisztérium kísérleti föltskölét kívánt felállítani Debrecenben. A városra nagy terhet róva a kertészkepző főiskola létesítése, mert az épület átadásán kívül a dologi fenntartás is a város kötelessége lenne. Sokkal nagyobb örömmel vette a város a Tiszántúli Földművelésügyi Tanács ajánlatát. A tanács a városi kertészet nyulási telepe mellett kíván kísérleti telepet lé-

tesíteni, ahol mezőgazdasági gépekkel akar kísérleti termelést folytatni.

A városi tanács megbizta dr. Reke Gusztáv tiszti főügyészt, Póhl Ferenc kertészeti felügyelőt és dr. Lehotzky Györgyöt, a város gazdasági ügyosztályának vezetőjét, tárgyalják le a Tiszántúli Földművelésügyi Tanáccsal a kísérleti telep létesítésének kérdéseit.

Debrecen 136.000 lakosából egy volt életben a szabadságharc alatt

A debreceni rendőrség bejelentésében kutattunk a 48-as centenáriumi év kapcsán. Erdekes adatra bukkantunk: a 136.478 lakosból a szabadságharc idején csak egyetlen személy élt. Gav. Botiánoszky Anirásné, szül. Sty-fanik Judit az illető, 1844. január 1-én született, tehát a mai napon tőlt be a 107. életévét. Apja Sty-fanik János, anyja Mokrán Mária.

A szabadságharc idején már hét-éves gyerek volt, homályos emlékei tehát lehetnek a nagy időről. Gyermekkorát Békéscsabán töltötte, később került Debrecenbe, ahol a tanyavilágban, előbb a Halápon, majd a Belleföldön lakott. Rajta kívül nincs is egyetlen megélősködő magas korú lakosa sem Debrecennek.

Amíg 245.000 ügydarab eljut a tanyavilágba

16 forint havi pótdíjat kapnak a tanyai

A közelműlben megemlékeztünk arról, hogy a tanyai kézbesítők, mezőrendőrök létartási átalányának 400 forintra felemelését kérte Debrecen város. A kérdés mindeztől nem került teljesítésre, valószínűleg csak az új költségvetés keretében lehet azt megoldani, addig a tanyai kézbesítők, mezőrendőrök csak a havi 250 forint létartási átalányt kapják.

Komoly panasza a tanyai kézbesítőknél a postától kapott pótdíj alacsony összege. A 12 körtre osztott tanyavilág után a posta a várossal kötött megállapodás értelmében 187 forintot fizet havonta a levelek, nyomtatványok, rádiónyugták stb. kézbesítéséért. Mivel jelenleg a 12 kört kézbesítésért 10 ember látja el, így köztük oszlik meg a munka és a pótdíj, ami fejenként 16 forintot tesz ki.

Azt mondanunk sem kell — mondották a tanyai kézbesítők — hogy lábbelben mennyivel többet nyúvunk 16 forint áránál. Sokszor egy ajánlott levél kézbesítése miatt 5-6 kilométeres utat kell megtennünk, nem ritkán szinte járhatatlan uton. Mert a községek elvárja a pontos kézbesítést. Legutóbb például, amikor a ránk gyűlt sok munka miatt a nyomtatványokat némi késéssel vittük ki, egyikünköt feljelentették azért, mert a lakodalmi meghívót megkéseve kapta egyik cím-

a postától levelek kézbesítéséért kézbesítők

zeit és nem vehetőt részt jövedelmese lakodalmán. Sokszor a nyomtatványok 8-10 kilós súlyban nehezednek ránk kézbesítő útnak. Mőtányos lenne, hogy a posta, melynek napról-napra hatalmas munkát végzünk, méltányos összegben állapítsa meg ezért díjazásunkat. A tanyavilág levél- és ügyforgalma ugyanis jelentősen megnövekedett a földosztás után. Számítalan esetben a levélkézbesítés miatt olyan részeket kell bejárniunk, melyek a kézbesítendő ügydarabokkal kapcsolatban nem is kerülőnek utunkba. Nagyon szeretnénk, ha ezt illetékesek belátnák és fáradságos munkánkért, amit a legkeményebb tében éppúgy végzünk, mint izzó nyárban, megfelelő pótdíjat kapnánk.

A tanyai kézbesítők munkájának nagyságára jellemző, hogy 245.000 ügydarabot kézbesítettek ki az 1947. év folyamán, amiben természetesen nincsen benne a postai levelek és nyomtatványok kézbesítése.

Anyakönyvi statisztika

Karácsonykor közzétük az anyakönyvi események statisztikáját, de azóta az akkor ismertett adatok bővültek. A bejegyzések végleges eredményei a következőképpen alakultak:

1947-ben összesen 8027 születés történt. Házaságot 1166 pár kötött. Meghaltak 2178-an.

Egy Indokínában szolgáló magyar légionista levele Debrecenbe

Megható levelet hozott szerkesztőségünkbe Karácsony után a posta. Néhány nap alatt hozta gyors reptelgép a távoli Indokínából, egy a francia idegenlégióban szolgáló debreceni fiatalembertől, Tornay Bélától.

Kérem Önöket, tegyék közé lapjukban ezt a pár sort: Szeretnék egy 22-24 éves barna, református debreceni lánnyal levelezni. Sok ezer kilométerre vettem hazámtól a sors. A francia idegenlégióba kerültem. Ázsia egyik messzi csücskében, Indokínában, Ton-Chienben szolgálók. A csapatonban nincs rajtam kívül egy magyar sem. Főlek, talán még az anyanyelvemet is elfelejttem, hiszen csak franciául meg a beenszülötök nyelvében beszélhetek. Nagyon kérem Önöket, te-

gyenek eleget kéréssemnek. Hadd jussak levelező-partnerhez. Kérem azt a lányt aki levelezni akar velem, légi postán küldje leveleit és első levelében küldje el a fényképét is. A címem: Lgr. Tornay Béla, 11. Compagnie S. P. 53.343. T. O. E. dans la Légion Etrangère.

„Amikor kéréssem teljesítését kérem, kívánok Önöknek és minden magyarnak boldog karácsonyi ünnepeket és boldog újévet. Boldogabbat, mint nekem lesz!”

Azt hisszük, ehhez a megrázó levélhez nem kell kommentár, minden szava magáért beszél. Reméljük, sok debreceni barna lány fog irni az Indokínába, idegenlégióba szakadt árva debreceni fiatalembernek...

Izgalmas hajszá után a Magoss György téren elfogtak egy betörőt

Az elmúlt éjszaka Varró Lajos postafőfelügyelő Egyenlő utca 3. szám alatti lakosnak pinceablakát az utcáról betörték és a tettes az ablakon át leereszkedve a pincehelyiségbe az ott levő ládát felpezsitette és tartalmából közel 3000 forint értékű ruhaneműt egy zsákba téve, kimászott az utcára s menekülni igyekezett. Veszítve a Péterfia utcán szemközt jött rá Szilassy Imre rendőrtizedes, aki gyanúsnak találta a zsák alatt görnyedő férfit, igazolásra szólította, mire a betörő zsákmányát eldobva futásnak eredt. Izgalmas hajszá alakult ki. Szilassy végig üldözte a tettest a Péterfia utcán s a holdfényben megpillantotta, hogy a Magoss György tere érve az ottani parkban egy bokor mögé rejtőzik. Elfogta s megállapította, hogy Piskóti József népszámos. A lopott érték teljes egészében megkerült. A beismertő vallomást tevő Piskóti átadják az államügyészségnek.

Alább fedél alatt vannak, de élelem, ruha, tüzelő, tüzhely nélkül. Kétségbeesetten fordulnak most a társadalomhoz, segítséget kérve. Gondoljon mindenki arra, hogy míg Karácsonykor a legszegényebb ember is örült valaminek, ők mindenüket elvesztették. S addig teheti, bármily csekély összeggel, vagy használt holmival hiszen segítségükre.

A VAOSZ kívánságai

A VAOSZ debreceni csoportja beadványban kérte a városi tanácsot, adjon lehetőséget a VAOSZ-nak, hogy a VAOSZ tagok áthelyezése, előléptetése, elbocsátása, tehát a személyi ügyekben a VAOSZ véleményét is kifejezésre juttathassa, a városi tanács ülésein pedig a VAOSZ tanácskozási joggal felruházott képviselője jelen lehessen. A városi tanács úgy határozott, hogy törvényes rendelkezések híján nem áll módjában teljes egészében eleget tenni a VAOSZ kérésének, csupán annyiban, hogy a személyi ügyeknél meghallgatják a VAOSZ-t, a VAOSZ-szal kapcsolatos ügyek tárgyalására pedig meghívják a VAOSZ képviselőjét. Mindkét esetben csak akkor, ha ennek a városi tanács szükségét látja.

Elégett mindene egy ötgymekes földművesnek

Szomorú Karácsonya volt, a szomorú újéve lesz egy ötgymekes családnak. Egyetlen megmaradt ruhájában, amely elárulja a volt hadifoglyot, jött be szerkesztőségünkbe Oláh István, földműves. Elpanaszolta, hogy éppen Karácsony előtt, 24-re virradó éj zaka, Köcsültség 31 alatti banyája tüzész áldozata lett. Mindene a lángok martalékául esett, ők maguk is alig tudták úgyzólóvna ruha és cipő nélkül megmaradni. Öt gyermeke közül a legkisebbet már a lángok közül kellett kimenteniük. Felesége belebetegedett az izgalmakba. Most a Szociális Ügyosztálytól kapott egy-egy ruhában, cipőben jöttek be a városba, a Kálhegyi út 63. számú szociális-kádban kaptak helyet. Itt leg-

alább fedél alatt vannak, de élelem, ruha, tüzelő, tüzhely nélkül. Kétségbeesetten fordulnak most a társadalomhoz, segítséget kérve. Gondoljon mindenki arra, hogy míg Karácsonykor a legszegényebb ember is örült valaminek, ők mindenüket elvesztették. S addig teheti, bármily csekély összeggel, vagy használt holmival hiszen segítségükre.

Dr. Hajdú Gyula igazságügyi államtitkár debreceni látogatása

Dr. Hajdú Gyula igazságügyi államtitkár a bírák és államügyészek minél szélesebb körben való megismerése végett egymás után keresi fel az itélőtáblai székhelyeket.

Január 6-án látogat el Debrecenbe, ahol délelőtt 11 órakor a Délműzeum előadótermében „Az új Magyarország és a jogszolgáltatás” címmel fog előadást tartani az igazságügyi alkalmazottak valamint az egész debreceni jogát ztársadalom előtt.

Az előadás után fogadja az igazságügyi hatóságok, valamint az ügyvédi és közjegyzői kar küldöttségeit s megbeszéli velük az aktuális igazságügyi problémákat.

Dr. Hajdú Gyula igazságügyi államtitkár előadása elé nagy érdeklődéssel és várakozással tekint az egész debreceni jogszolgáltatásadalom.

Elfogták az Arany János utcai betörés tettesét

A debreceni rendőrség nehéz büntügyi osztálya 24 órával a betörés elkövetése után elfogta Szilágyi Teréz Arany János utca 14. szám alatti lakásán elkövetett betörés tettesét Barta Károly 27

éves nádudvari lakos személyében. Borkó Tibor nyomozóhadnagy a pályaudvaron fogta el a betörőt, amini zsákmánya egyrészevel menekülni akart Debrecenből. Előállította a rendőrségre, ahol beismertő vallomást tett és a lopott értékek is teljes egészében megkerültek. Barta kihalgatás után átadják az ügyészségnek.

PETŐFI

1823. január elején, egykorú feljegyzések szerint az év első óráiban látta meg a napvilágot Petőfi Sándor. Szülőhelye Kiskőrös, bár a környék különböző városai és falvai a legutóbbi időkig a maguk szülőföldjének tartották és tartják is, akéért úgy versengenek, min ha egykor a görög Homéroszról klt hál város voltott fának.

Egész könyvtárakat tölt be már az az irodalom, mely Petőfi életéről, költészetéről és sorsáról foglalkozik. Szólták őt a magyar líra megemlézőjének monazzák, ismét mások a magyar színdarabok nagy írásként nevezik; vannak, akik szívesen kitalálják, vajon Petőfi életét és alkotását, vannak akik nem tudják, hogy nevezőre hozni Petőfi, az ember és költő, ismét mások szemelvénynek egy-egy szakasza fölé. Különösen az elmúlt rendszer is, kólai követők el selyos bűnüket ezen a téren, amikor nem az egész Petőfi mutatták be az ifjúságnak, hanem csupán életének és költészetének azokat a részleteit, melyek megfellelték a fennálló rendszer szempontjainak.

A demokrácia feladása s közelebről a százados átvorduló költészege, hogy az igaz, hamisítatlan, teljes Petőfi idézze a magyar nép előtt a centenárius ünnepeken. A demokrácia feladata, hogy minél maradandóbb szobrot állítson a magyar nép nagy írásként, hogy a valódi nagyságában mutassa meg ország-világ előtt őt, akit egy volt a magyarsággal s akinek teremtő szénje a nép lehibtatlan erejéből táplálkozott. Idézzük Petőfit 1948-ban idézzük életét, sorsát és pályafutását az 1881-es paraszti házió a segésvári csatáig, ahol mint tisztok, tnt el a nép bámuló szemé elé!

Ma, január elején Tildy Zoltán közlarsági elnök és a magyar kormány népes küldöttsége utazik Kiskőrösre, a költő szülőhelyére. Egy demokráikus ország demokráikus vezetőinek lesz ez méltó és fejezetes záróakadémiája Petőfi szülőházához. De ez csak a kezdet. A centenáriumi esztendőjének minden napján idézzük a halhatatlan Petőfit, akinek drámái jósáta így válik elő valóságga 1948-ban:

Anyám, az álmok nem hazudnak, Tokajra vár a szénfűdél, Dicső név kőltő fiadnak, Anyám, soká, örökkön él...

Anyakönyvi hírek

Születések: Dr. Szabó József klinikai tan. s. Piac utca 9. leány Kristina, Papp Antal úmárs. Bőszörményi út 45. fia Antal, Szász János hentes. Komlóssy ut 58. fia Sándor.

Halálozások: Jámor Ferenc cukorkaárny ref. 54 éves Szotyori utca 25., Barcsa István ref. 3 éves Gizella utca 9., Papp Klára ref. 64 éves Apafi utca.

Boldog újévet kíván
kedves vevőinek, barátainak és ismerőseinek
Böde Gyula hentesmester
üzlet és feldolgozóüzem: Debrecen, Kossuth-u. 57.

Boldog újévet
kíván kedves vevőinek
Nagy József
szücsmester és szörme nagykereskedő
Szent Anna-utca 3 sz.

B. u. é. k.
kedves vevőinek és jóbarátainak
a
Monoky Nándor
cég

B. u. é. k.
kedves vevőinek
Killer Ede
bútorüzlete
Piac-u. 68. Telefon 823.

Kedves vevőnek és jó barátainak
boldog újévet kíván
Gábor és Vámos
dívatáru kereskedők
Piac-utca 56.

Jó minőségű rekamlók,
főlelek, hencserek, mairacok
DEBRECENSZKY
kőpírtósnál, Hal-köz 8.

B. u. é. k.
kedves vevőinek és jó barátainak
Cserép Sándor
látszerészemester
Piac-utca 24.

Boldog újévet
kíván kedves vevőinek
AUTÓ-MŰSZAKI
Tapolczay-Bökönyi
DEBRECEN, Széchenyi u. 8.
Telefonszámok: nappal 530 310
éjjel 310.
Autó és autóműszaki cikkek, benzín, gázolaj, olaj eladása, Autó service, javítás, elektromos szolgálat.
Béranút, naponta fűtött autók Budapestre.
Benzin, gázolaj, olaj szolgálat éjjel-nappal.

Szabad Szav

KI MIT VÁR AZ ÚJÉVTŐL... Kéréskedés... Szabó Béla (PDP)...

Újévi üdvözlés a törvényező... Szilveszter napján... Dr. Fábri Antal tanácselnök...

Lopások... Márton Erzsébet... Székely-Szilinszky utca 20. lakos...

Boldog újévet kíván kedves vevőinek... KISS uridivat üzlet... Piac utca 16. sz. (Általános palota.)

Imarend a Kápolna-utcai templomban... Péntek esti gyertyagyújtás 3.45 ó. Istentisztelet 3.55 ó.

Feljelentette cselédje Dező Pál nagyjelű kisbirtokost... Földorvos a városi fűrdőbe...

Tányérszappán kaptak a régi... Tányérszappán kaptak a régi...

FÜGGETLEN IFJUSÁG HIRÉI

A Független Ifjúság szabadiskolája január hó 11-én kezdődik... A résztvevőknek január hó 10-én déli 12 óráig kell jelentkezniük...

Felvétel a dolgozóknak tanfolyámjába... A felvételi feltételeknek megfelelő és kellő számban jelentkező esetén új I. osztály nyílik meg...

JÓ ALLÁST AKAR? Tanuljon gépirást... gyorstírást dr. Néményi gyorstíróiskolájában Piac 53. Lincolum-házban.

Kréditkés ügyelmébe... Január 4-én, vasárnap Jézus Szent Nevének ünnepe, a Credo Egyesület főünnepé. R-ggel 8 órakor közös szentmise és szentáldozás lesz...

B. Máriássy táncintézetében... Hunyadi utca 9. 5-én új táncanfolyam kezdődik.

Boldog újévet kíván kedves vevőinek

KISS uridivat üzlet

Piac utca 16. sz. (Általános palota.)

Imarend a Kápolna-utcai templomban... Péntek esti gyertyagyújtás 3.45 ó. Istentisztelet 3.55 ó.

Feljelentette cselédje Dező Pál nagyjelű kisbirtokost... Földorvos a városi fűrdőbe...

Tányérszappán kaptak a régi... Tányérszappán kaptak a régi...

Boldog újévet kíván kedves vevőinek

Cserépkályhák ZIRKULI Hal-köz 6.

Javítást, átrakást vállal helyben és vidéken.

Bajtársak!

Boldog újévet kíván

a volt Hadifoglyok és Hadirokkantak Szövetkezetének 5-ös számú fiókjá Püspöki palota.

A bosszúálló Isten rémünetese

Egyházasdó theológiai vita tárgya: bosszúálló-e a zsidók Istene... A theológiai vita mögött persze mindig politika is rejlett...

Erdő a problémáról fog beszélni január 3-án szombaton este fél 6 órakor dr. Weisz Miksa főrabbi a hitközség tanácstermében.

Molnár Margit és dr. Biki József ügyvédjelölt jegyzék... Tóth Eszti és Lőrinczi István jegyzék.

Felhívás a hadigondozottakhoz! Debrecen város hadigondozottai ügyosztálya felhívja a járási elnökségek részéről hadigondozottakat...

Schaff tánciskolájában (Sas utca 2.) 5-én új tanfolyamok kezdődnek.

Irodai gyorstíró-gépirás tanfolyam kezdődik január 11-én dr. Néményi Gyuláné gyorstíróiskolájában.

TIPUS INGANYAG FRANK

Arany 8.10... Bika alatt

Kozmetikumaimtól... Kétféle szappant, két nagy létkörűt és centennáris ajándékot...

Ötvenfél éreseknek... Nőgrádi Sándor miniszterelnökségi államtitkár kijelentette, hogy az ötfiléses érmék verése mellett a kormány tervezte a miniatűrűből készülő ötvenféléreses kibocsátását is.

Traktortanfolyam az állami műszaki középiskolában... A rendkívüli nagy érdeklődésre tekintettel a Tiszvártői Földművelésügyi Tanács f. évi január hó 7-i kezdetű határozatával az állami műszaki középiskolában (Széchenyi utca 59. szám) párhuzamosan második 4 hetes mezőgazdasági gépkészítő tanfolyamot rendez.

Tanuljon gyorstírást, gépirást... Könyvelést Simai gyorstíróiskolájában, Piac u. 78. Államvizsga. Vasútkadvezmény.

SPORT

B. Nagy, Csárdás, Szabó IL, Komlóssy és Szabó L minden mérkőzésen játszott

Érdekes adatok a DVSC-ről - Vihar és Szabó I. rugta a legjobban gólt

A DVSC nem a legjobban végzett az osztrák tabella utolsó helyén... A DVSC játékosai közül a legjobban gólt rúgó: Vihar és Szabó I.

A DVSC játékosai közül a legjobban gólt rúgó: Vihar és Szabó I. A DVSC játékosai közül a legjobban gólt rúgó: Vihar és Szabó I.

A DVSC játékosai közül a legjobban gólt rúgó: Vihar és Szabó I. A DVSC játékosai közül a legjobban gólt rúgó: Vihar és Szabó I.

Miért nem lehetett kosárlabdában játközvetítő tanfolyamot rendezni Debrecenben

A kosárlabdázók szövetségének debreceni kerületi játközvetítő tanfolyamát kívánt rendezni, hogy a kerületben mutakozó nagy játközvetítőhöz ezáltal csatlakozhasson.

A kerületi női I. osztály legeredményesebb kosárlabdázói Szabó Irén

A DVSC vezetősége ezúton kíván boldog újévet a DVSC szurkolóinak.

B. u. é. k. kedves vevőinek NAGY kelmefestő-mester, Halköz 4 sz.

Boldog újévet kíván kedves vevőinek NEUWIRTH GYULA gyermek divatruka kereskedő, PIAC UTCA 44.

Boldog újévet kíván kedves vevőinek és ismerőseinek NAGY és BALLA divatház DEBRECEN, PIAC-U. 51. SZ.

A kerületi teremházi labdarúgócsapat állása

Table with 2 columns: Player name and points/goals. Includes names like F. Nagy, Csárdás, Szabó IL, Komlóssy, Szabó L.

Női I. osztály

Table with 2 columns: Player name and points/goals. Includes names like V. Nagy, Csárdás, Szabó IL, Komlóssy, Szabó L.

A kerületi kosárlabdázócsapat állása

Table with 2 columns: Player name and points/goals. Includes names like F. Nagy, Csárdás, Szabó IL, Komlóssy, Szabó L.

Férfi I. osztály

Table with 2 columns: Player name and points/goals. Includes names like V. Nagy, Csárdás, Szabó IL, Komlóssy, Szabó L.

IPARTARTÓI HÍREK

A tavaszi szakosztályi munkák 5 órákos kosárlabda és focigymnastika ünnepi műsorral, környakalappal mindenki kezébe magará. A kosárlabda szakosztályi gyűlésről...

A KERESKEDŐ TÁRSULAT KÖZLEMÉNYEI

A Debreceni Kereskedő Társulat vezetősége boldog újévet kíván a Társulat valamennyi tagjának.

Ajándéknak háztartási cikkeket, tűzhelyet, kályhát Szabó Ferdinánd vaskereskedőtől Csapó-utca 26.

